

Tennisser Troicki: van held tot schlemiel

Tennisser Viktor Troicki was in 2010 de held van Servië toen voor het eerst in de historie de Davis Cup won en Troicki in de finale het beslissende punt binnenhaalde. Hoe anders was dat drie jaar later, toen Servië wederom de finale haalde. Ditmaal zonder Troicki, die op dat moment een schorsing uitzat voor het weigeren van een dopingcontrole.

Hem werd zelfs verboden aanwezig te zijn in het stadion tijdens de finale. De schorsing van Troicki leverde veel verontwaardiging op in de tenniswereld. Onder andere Novak Djokovic betuigde publiekelijk steun aan zijn landgenoot en stelde het vertrouwen in het dopingbeleid in tennis verloren te zijn. Maar wat was nou de daadwerkelijke aanleiding voor de schorsing van Troicki?

Inleiding

Troicki diende zich na een verloren wedstrijd tijdens het toernooi van Monte Carlo in april 2013 te onderwerpen aan een dopingcontrole. Tijdens die controle meldde Troicki dat hij zich onwel voelde en vanwege zijn gebrekkige fysieke gesteldheid liever geen bloed afstond. Na over-

leg met de dopingcontroleur besloot Troicki geen bloed af te staan en verliet hij de controle in de veronderstelling dat dit geen gevolgen zou hebben. Troicki nam later contact op met de Internationale Tennis Federatie (ITF) om tekst en uitleg te geven voor deze handelwijze. Volgens de ITF had Troicki echter geen geldige reden om de dopingcontrole te weigeren en derhalve werd hij voor 18 maanden geschorst. Troicki besloot in beroep te gaan bij het Court of Arbitration for Sports (CAS).

CAS procedure

Troicki verzocht het CAS om te oordelen dat hij geen dopingregel(s) had overtreden, althans om de termijn van zijn schorsing te reduceren. Troicki stelde zich op het standpunt dat zijn weigering viel te

rechtvaardigen door verklaringen van de dopingcontroleur. Die zou hem immers hebben gemeld dat zijn gebrekkige fysieke gesteldheid een geldig excuus zou zijn om de dopingcontrole over te slaan. De dopingcontroleur bestrijdt deze lezing en stelt dat zij heeft medegedeeld dat de ITF zou kunnen beslissen om sancties te verbinden aan de weigering.

Het CAS wijst allereerst op de World Anti Doping Code (WADC), op basis waarvan sporters verplicht zijn mee te werken aan dopingcontroles indien zij geen zwaarwegende belangen hebben om te weigeren. In beginsel volgt bij overtreding van deze regel een schorsing van twee jaar. Deze schorsing kan echter worden teruggebracht tot minimaal een jaar indien de sporter "geen aanmerkelijke mate van schuld of nalatigheid" treft of geheel wordt opgeheven indien de sporter "geen schuld of nalatigheid" treft.

Verwijt

Het CAS achtte de verklaring van de dopingcontroleur dat zij Troicki heeft gewezen op mogelijke sancties aannemelijk. Desalniettemin valt die controleur wél enig verwijt te maken. Onder meer omdat zij kalm bleef ondanks Troicki's weigering en naliet de aanwezige coach van Troicki te waarschuwen over de eventuele gevolgen van de weigering. Daarnaast valt haar aan te rekenen dat zij niet acuut contact heeft opgenomen met een ATP-vertegenwoordiger om de situatie te bespreken. Tevens ging zij akkoord om de volgende dag een dopingcontrole uit te voeren bij Troicki, hetgeen echter niet meer uitmaakte omdat het kwaad al geschied was.

Aan Troicki valt daarentegen te verwijten dat deze heeft geweigerd een dopingtest te ondergaan, ondanks dat hij nooit een absolute garantie heeft gehad dat dit zonder gevolgen zou blijven. Daarbij komt dat hij een dopingformulier uitgereikt heeft gekregen waarop stond vermeld dat er sancties kunnen volgen in geval van een weigering.

Op basis van het voorgaande concludeert het CAS dat Troicki geen zwaarwegende belangen had om de dopingcontrole te weigeren. Evenmin acht het CAS bewezen dat Troicki geen schuld of nalatigheid treft. Het CAS is echter wel van mening dat, voornamelijk door de kwalijke rol van de dopingcontroleur, Troicki geen aanmerkelijke mate van schuld of nalatigheid treft en besluit dat 12 maanden schorsing een rechtvaardige sanctie is. De eerdere beslissing van de ITF wordt vernietigd.

Tot slot verbaast het CAS zich dat er verplichte regels ontbreken die de handelwijze van dopingcontroleurs in gevallen zoals het onderhavige regelen; introductie van dergelijke regels zou moeten worden overwogen.

Commentaar

De conclusie van het CAS en sanctie van Troicki verbazen vanuit juridisch oogpunt niet. De eigen verantwoordelijkheid van de sporter staat voorop en de WADC is in dit verband streng en duidelijk: sporters dienen mee te werken aan dopingcontroles. De omstandigheden van het geval en dan met name de tegenstrijdige verklaringen rechtvaardigen niet zonder meer de conclusie dat Troicki een zwaarwegende reden had om de dopingcontrole te weigeren, althans geen schuld of nalatigheid trof.

Al met al kent deze zaak geen winnaars. Voor sporters moge de boodschap duidelijk zijn: men dient absolute zorgvuldigheid te betrachten bij dopingcontroles en het overslaan van een controle te allen tijde proberen te vermijden. De slotopmerkingen van het CAS betreffende het ontbreken van regelgeving voor dopingcontroleurs geven daarnaast ook de regelgevende instanties stof tot nadenken.

Tim Wilms

Tim Wilms is juridisch medewerker bij CMS en ondersteunt Michiel van Dijk in zijn dagelijkse sportrechtpraktijk.

Michiel van Dijk

Michiel van Dijk is advocaat en gespecialiseerd in sportrecht. Hij maakt deel uit van de gespecialiseerde sportsectie van CMS,

kantoor Utrecht. Van Dijk is daarnaast als bestuurder en sporter actief in de sportwereld. Hij spreekt geregeld op seminars en geeft gastcolleges over sportrechtelijke onderwerpen. Van Dijk is voormalig rugbyinternational en loopt sinds enkele jaren meerdere marathons per jaar. Hij won in 2012 de titel 'De Snelste Advocaat'.